

Huvudman

Oskarshamns kommun
bildningsforvaltningen@oskarshamn.se

Beslut

Datum 2025-02-12

Dnr 2025:229

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kristinebergskolan F-9 i Oskarshamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Oskarshamns kommun att senast den **14 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Oskarshamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Oskarshamns kommun ska vidta följande åtgärder

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

1. Se till att rektorn beslutar om rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning som innehåller samtliga delar som behöver framgå av en sådan rutin. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) ange huvudmannens namn en anmärkning avseende brister rörande användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner. Oskarshamns kommun ska senast den **14 april 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De

vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:229) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner.

Tillsynen har genomförts genom besök i skolenheten den 13 januari 2025. Som en del av tillsynen har lektionsobservationer, samtal med lärare och en intervju med rektorn genomförts. Vidare har dokumentation granskats, bl.a. ordningsregler och skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat skolenhetens rutin för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt skolenhetens ordningsregler. Av rutinen för mobilfri skoldag framgår att skolan är helt mobilfri och att mobiltelefonerna samlas in vid skoldagens början och återlämnas vid skoldagens slut. Vidare framgår av rutinen hur situationen om en elev ertappas med en mobiltelefon ska hanteras.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Det framgår vidare av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s.235)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som uppfyller författningarnas krav. Av skolenhetens rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning framgår inte hur inlämnade eller i övrigt omhändertagna mobiltelefoner ska förvaras på ett betryggande sätt. Det framgår inte heller vem som ska samla in eller återlämna omhändertagna mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning. Skolenhetens rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Oskarshamns kommuns verksamhet vid Kristinebergskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Det finns därför skäl att förelägga Oskarshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning**Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört fyra lektionsobservationer. Av samtliga fyra observationer noteras inga elever som använder mobiltelefoner i undervisningen. Av en observation framgår att elever ägnar sig åt annat än skolarbete under ett par minuter. På tre av de observerade lektionerna spelar elever spel, använder Spotify eller gör annat som inte är kopplat till undervisningen på sina elevdatorer under några minuter vardera. Vid ett av dessa tillfällen agerar inte läraren utifrån att eleven använder sin dator till annat än undervisning. I efterföljande samtal med läraren, framgår att läraren tidigare informerat eleverna om eleverna ska hålla datorn stängd vid inledningen av lektionen och att det vid varje lektion är någon elev som använder sin dator till annat än skolarbete som inte är i enlighet med lärarens instruktion. Av samtal med lärarna i anslutning till de observerade lektionerna och av intervju med rektorn framgår att eleverna som regel använder elevdatorerna enligt lärarens instruktion, men att det ibland förekommer att elever använder elevdatorerna till annat än undervisning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisning endast får användas enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande. Det innebär att privat användning som huvudregel inte är tillåten och det gäller oavsett om det är av skolan tillhandahållen elektronik eller en elevs privata utrustning. Ett eventuellt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska därmed utgöra ett medel i undervisningen för att utveckla eleverna mot utbildningens mål. Utgångspunkten är att läraren ger generella instruktioner. Lärarens instruktion behöver dock inte vara samma för alla elever. Elever kan arbeta med olika uppgifter och utifrån det pedagogiska syftet kan elever som arbetar med en viss typ av uppgifter få använda mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning medan andra som arbetar med andra uppgifter inte får det. Enligt första stycket andra punkten ska det även vara möjligt att använda mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning om användningen sker som en extra anpassning eller särskilt stöd enligt 3 kap. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Kristinebergskolan inte uppfyller lagens krav avseende användandet av datorer i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Tillsynen visar att enstaka elever använder datorerna till annat än undervisningen och utan att lärare agerar. Att skolans datorer inte används enligt lärarens instruktioner leder till att eleverna distraheras från skolarbetet och ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna, vilket i sin tur riskerar att påverka deras kunskapsutveckling negativt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Oskarshamns kommuns verksamhet vid

Kristinebergskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användandet av elevdatorer. Utredningen visar att det förekommer att eleverna använder datorer till annat än undervisningen och att lärare inte alltid agerar när så sker. Det framgår dock att eleverna som regel inte använder sina elevdatorer till annat än till undervisningen. Vidare visar utredningen att flera lärare bedömer att eleverna efterlever de instruktioner som ges gällande användning av datorer. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Oskarshamns kommun en anmärkning.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Josefina Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefina Engdahl